

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı - 2

1. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Çağ'da Osmanlı merkezî otoritesinin bozulmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Toprak yönetiminin bozulması
- B) Savaşların uzun sürmesi
- C) Tımar sisteminin bozulması
- D) Osmanlı parasının değer kaybetmesi
- E) Meşrutî yönetime geçilmesi

2. Osmanlı Devleti'nde iç isyanların çıkmasında ekonominin bozulması etkilidir.

Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı ekonomisinin bozulmasına sebep olan gelişmelerden biri değildir?

- A) Tarımsal üretimin azalması
- B) Derbent teşkilatının kurulması
- C) Savaş masraflarının artması
- D) Tımar sisteminin bozulması
- E) Ulufelerde ve cülus bahşişlerinde artış olması

3. İlk olarak Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Bozoklu Celâl adlı sipahinin çıkardığı isyan daha sonra Anadolu'daki isyanların genel adı olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Celâli İsyanlarının sebeplerinden biri değildir?

- A) Yeniçeri maaşlarının düşük ayarlı akçeyle verilmesi
- B) Yerel yöneticilerin adaletsiz yönetimi
- C) Ekonominin bozulması
- D) İltizamın yaygınlaştırılması
- E) Halktan ağır vergiler alınması

4. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde isyanların yaşanması ve savaşlardan başarısızlıkla dönülmesi aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Osmanlı'nın eski gücünü kaybettiğinin
- B) Ganimet gelirlerinin azaldığının
- C) Merkezî otoritenin zayıfladığının
- D) İslahatlara gereksinim duyulduğunun
- E) Avrupa'dan askerî destek alındığının

5. Osmanlı Devleti'nde, tımarların rüşvet karşılığında haksızca dağıtılması sistemin bozulmasına sebep olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi tımar sisteminin bozulmasının sonuçlarından değildir?

- A) Merkezî otoritenin zayıflaması
- B) Güvenlik zaafının doğması
- C) İstanbul isyanlarının yaşanması
- D) Tımar sahiplerinin dirliklerini kaybetmesi
- E) Celâli isyanlarının artması

6. Bir bölgenin vergisinin ihale yoluyla peşin alınması esasına dayanan sisteme iltizam denilmiştir.

İltizam sisteminde vergi kaynağı olan arazi aşağıdakilerden hangisi ile isimlendirilmiştir?

- A) İltizam
- B) Mukataa
- C) Mültezim
- D) Tımar
- E) Malikâne

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı - 2

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bozulan ekonomisini dengede tutmak için aldığı tedbirlerden biri değildir?

- A) Müsadere
- B) Sanayi İnkılabı
- C) Para Tağışı
- D) Malikâne Sistem
- E) Esham sistemi

8. Osmanlı Devleti'nde toprak vergi gelirlerini toplama işinin ihale ile satışa çıkartılarak hazineye aktarılmasına "iltizam" sistemi denilmiştir. İhaleyi alan "Mültezimler" devlete peşin para ödeyerek bölgedeki vergileri toplama hakkını elde etmiştir. Mültezimlerin önemli bir kısmını askerî sınıftan gelenler oluştururken bu şahısların yerini zamanla zengin tüccarlar ve tefeciler almaya başlamıştır.

İltizam sisteminin doğurduğu sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Hazineye para girişinin sağlanması
- B) Halkın üzerindeki baskının artması
- C) Devletin, topraklardaki gücünün azalması
- D) Tarımsal üretimin çoğalması
- E) Köylerden şehirlere göç yaşanması

9. I. Tımarların hak etmeyen kişilere dağıtılması,
II. Mültezimlerin halktan fazla vergi istemesi,
III. Sekban adındaki ücretli askerlerin halktan haraç toplaması

XVII. yüzyılda yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangileri halkın topraklarını terk ederek şehirlere göçmesine neden olmuştur?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) II ve III.
- E) I, II ve III.

10. Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ekonomide yaşanan sorunlardan kaynaklandığı söylenemez?

- A) Esham adıyla iç borçlanmaya gidilmesi
- B) Ayarı düşük para basılması
- C) Kırpılmış akçe uygulamasında bulunulması
- D) Köylülerden öşür ve çift vergilerinin alınması
- E) Ulufelerin ödenememesi

11. Osmanlı Devleti, 1739 Belgrad Antlaşması'nın imzalanmasında arabuluculuk yapan Fransa'ya daha önceden padişahların saltanatı süresince geçerli olarak verilen kapitülasyonları, 1740'ta yapılan antlaşma ile sürekli hâle getirerek vermiştir.

Bu durumun;

- I. Fransa'nın Doğu ticaretinde iyi bir konuma gelmesine,
- II. Avrupa Devletlerinin Osmanlı Devleti'ne karşı baskılarının artmasına,
- III. Osmanlı Devleti'nde siyasi başarısızlıkların sona ermesine

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) II ve III.
- E) I, II ve III.

12. Yeni Çağ'da Feodalite'nin yıkılmasıyla monarşiler kurulurken, Osmanlı Devleti'nde ise mahallî aktörler (ayan ve eşraf) ön plana çıkmaya başlamıştır.

Buna göre;

- I. Avrupa'da merkezîyetçi devletler güç kazanmıştır.
- II. Osmanlı Devleti'nde merkezî otorite zayıflamıştır.
- III. Osmanlı Devleti'nin hâkimiyet alanı daralmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) II ve III.
- E) I, II ve III.

